

Lagrådsremiss

Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 4 juni 2020

Magdalena Andersson

Jan Larsson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att undantaget från beskattning för akut toxiska produkter begränsas så att det inte omfattar e-vätskor med en koncentration nikotin som uppgår till minst 15 men inte överstiger 20 milligram per milliliter vätska. Sådana vätskor benämns ”högkoncentrerade e-vätskor” och beskattas med 4 000 kronor per liter vätska.

Det föreslås även att e-vätskor eller andra nikotinhaltiga produkter som förstörts under tillsyn av Skatteverket undantas från skattskyldighet för godkända lagerhållare.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	7
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Hantering och beskattning av högkoncentrerade e-vätskor	9
4.1	Bakgrund och Kemikalieinspektionens hemställan	9
4.2	Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor	10
5	Förstörelse av skattepliktiga produkter	15
6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	16
7	Konsekvensanalys.....	17
7.1.1	Syfte med förslaget och alternativa lösningar	17
7.1.2	Offentligfinansiella effekter	17
7.1.3	Effekter på priser	19
7.1.4	Effekter för företagen	19
7.1.5	Effekter för folkhälsan.....	20
7.1.6	Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	20
7.1.7	Övriga effekter	20
8	Författningskommentar.....	21
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	21
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	22
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor	23
Bilaga 2	Promemorians lagtext.....	24
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	28

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

2. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter

dels att 2, 3 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

– e-vätskor: vätskor som innehåller nikotin,

– högkoncentrerade e-vätskor:
*e-vätskor med en koncentration
nikotin som uppgår till minst 15
men inte överstiger 20 milligram
per milliliter vätska.*

– andra nikotinhaltiga produkter: nikotinhaltiga produkter för användning i mun eller näsa, med undantag för e-vätskor och produkter som innehåller tobak och som är hänförliga till kapitel 24 i den lydelse av Kombinerade nomenklaturen (KN) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan som gällde den 1 januari 2017,

– yrkesmässig aktivitet: sådan aktivitet som utförs av

1. en juridisk person, eller

2. en enskild person om den avser varor som inte är avsedda för den enskildes eller dennes familjs personliga bruk,

– EU-land: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,

– tredjeland: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,

– distansförsäljning: försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och köpet inte är yrkesmässigt för köparen,

– förordning (EG) nr 1272/2008:

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr

– förordning (EG) nr

1272/2008: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG)

1907/2006 i den lydelse som gällde nr 1907/2006 i den lydelse som den 1 januari 2017. gällde den 1 januari 2020.

Med import avses i denna lag införsel av skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. Med import avses även att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.

Med tullskuld och unionsvara avses i denna lag detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

3 §

Skatt tas ut för e-vätskor med 2 000 kronor per liter vätska. Skatt tas ut för e-vätskor med 2 000 kronor per liter vätska.

För högkoncentrerade e-vätskor ska skatt i stället för vad som anges i första stycket tas ut med 4 000 kronor per liter vätska.

5 §

Skatt enligt 3 och 4 §§ tas inte ut för

1. produkter som är klassificerade som narkotika enligt narkotikastrafflagen (1968:64) eller som hälsofarliga varor enligt lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,

2. läkemedel som uppfyller kraven för att få säljas enligt 5 kap. 1 § läkemedelslagen (2015:315) eller medicintekniska produkter som får släppas ut på marknaden eller tas i bruk i Sverige enligt 9 § lagen (1993:584) om medicintekniska produkter,

3. produkter som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

4. produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3.

4. produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3, *med undantag för högkoncentrerade e-vätskor.*

11 a §

Från skattskyldighet enligt 11 § 1 b undantas e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter som fullständigt förstörts under tillsyn av Skatteverket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 § och 4 kap. 3 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §¹

Frihet från skatt ska under de förutsättningar som anges i 1 § samt med de begränsningar som framgår av 7 och 8 §§ medges en resande för import av

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktnobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin,
3. fyra liter vin, och
4. sexton liter starköl.

Bestämmelser om hinder för den som inte fyllt 20 år att föra in spritdrycker, vin och starköl i landet finns i 4 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622). En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i landet finns i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

I denna lag förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 volymprocent men inte 22 volymprocent samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,

e-vätskor: e-vätskor enligt lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

högkoncentrerade e-vätskor:
högkoncentrerade e-vätskor enligt
lagen om skatt på vissa
nikotinhaltiga produkter,

andra nikotinhaltiga produkter: andra nikotinhaltiga produkter enligt lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

¹ Senaste lydelse 2018:2089.

Nuvarande lydelse

4 kap.

3 §²

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
e-vätskor	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
<i>högkoncentrerade e-vätskor</i>	<i>320 kr/liter</i>	<i>6 600 kr/liter</i>
<i>övriga e-vätskor</i>	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Kemikalieinspektionen inkom den 28 maj 2019 till Finansdepartementet med en hemställan om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. I denna föreslogs att akut toxiska e-vätskor inte skulle vara undantagna beskattning (se vidare avsnitt 4.1).

I en promemoria från Finansdepartementet, Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor, föreslås vissa förändringar av hur e-vätskor med högt nikotininnehåll beskattas samt en möjlighet för lagerhållare att under tillsyn av Skatteverket förstöra skattepliktiga varor utan att det utlöser skattskyldighet. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Fi2020/00655/S2).

4 Hantering och beskattning av högkoncentrerade e-vätskor

4.1 Bakgrund och Kemikalieinspektionens hemställan

Lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter trädde i kraft den 1 juli 2018. I den undantogs sådana produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008¹ tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3 från beskattning. Detta motiverades med att hanteringen av sådana produkter är reglerad i annan lagstiftning och att de inte lagligen får säljas till konsumenter. Undantaget tillstyrktes av Kemikalieinspektionen.

Kemikalieinspektionen inkom den 28 maj 2019 till Finansdepartementet med en hemställan om ändring i lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Av hemställan framgår bl.a. följande. Våren 2018 påbörjade Kemikalieinspektionen en utredning av om de svenska reglerna om försäljning av särskilt farliga kemiska produkter (tillståndsreglerna) kan strida mot EU-rätten, i detta fall tobaksproduktdirektivet². Vissa e-vätskor som innehåller högre halter av nikotin omfattas av tillståndsreglerna. Dessa regler innebär bl.a. krav på ett särskilt tillstånd för privat hantering av särskilt farliga kemiska produkter. Kravet innebär enligt

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Kemikalieinspektionen i praktiken ett förbud, med hänsyn till de begränsade möjligheterna att få sådant tillstånd. Tobaksproduktdirektivet tillåter e-vätskor med ett nikotinnehåll upp till och med 20 mg per ml, vilket innebär att frågan om högsta tillåtna nikotinhalt i e-vätskorna får anses harmoniserad genom direktivet. En medlemsstat har därför enligt Kemikalieinspektionen inte rätt att avvika från dessa krav, genom att exempelvis tillämpa nationella bestämmelser som i praktiken hindrar marknadstillträdet för vissa e-vätskor, åtminstone inte utan att anmäla en begränsning eller ett förbud under åberopande av ”specifika förhållanden” i Sverige vad gäller e-cigarett. Kemikalieinspektionens bedömning är därför att de svenska tillståndsreglerna inte kan tillämpas på e-vätskor som omfattas av tobaksproduktdirektivet. Kemikalieinspektionen anser därmed att det inte längre finns något skäl för undantaget.

4.2 Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor

Regeringens förslag: Undantaget från beskattning för akut toxiska produkter begränsas så att det inte omfattar e-vätskor med en koncentration nikotin som uppgår till minst 15 men inte överstiger 20 milligram per milliliter vätska. Sådana vätskor benämns ”högkoncentrerade e-vätskor” och beskattas med 4 000 kronor per liter vätska.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. Promemorians definition av högkoncentrerade e-vätskor är mer preciserad.

Remissinstanserna: *Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)* tillstyrker förslaget men påpekar att det finns viss osäkerhet kring beräkningen av skatteintäkter. Av alla e-cigarettanvändarna är det endast ca 73 % som använder produkter med nikotin. Tas detta med i beräkningen blir den uppskattade skatteintäkten betydligt lägre än 78 miljoner. *Folkhälsomyndigheten* tillstyrker förslaget men ser en risk med att det ges incitament för att skattefritt föra in 20 ml högkoncentrerad e-vätska från utlandet med hänsyn till den fara som dessa produkter kan utgöra. *Kemikalieinspektionen* tillstyrker förslaget men påpekar att beskattningen av andra nikotinhaltiga produkter behöver ses över. Ett alternativ är att helt stryka undantaget för akut toxiska produkter. *Läkemedelsverket* tillstyrker förslaget och upplyser om att Giftinformationscentralen sedan 2011 har haft 217 ärenden kopplade till e-vätskor där personen har sökt sjukvård eller uppmanats att söka sjukvård. *Skatteverket* tillstyrker förslaget, men anser att den föreslagna definitionen av högkoncentrerade e-vätskor kan leda till gränsdragningsproblem och föreslår därför en annan definition. *Tobaksfakta* tillstyrker förslaget men anser att beskattningen är otillräcklig för att skydda såväl folkhälsan som barnen. Priset på e-cigarett har i synnerhet betydelse för att motverka e-cigarettdebut bland barn och ungdomar men har också betydelse för vuxna konsumenter som vill minska eller helt avbryta sitt bruk. Starka folkhälsoskäl talar därför för regelbundna och avsevärda höjningar av skatterna. Den föreslagna höjningen måste betraktas som mycket måttlig och resultera i försumbara effekter på folkhälsan. Det är

angeläget att prishöjningar sker återkommande, åtminstone varje år, och bör som ett minimum hålla jämna steg med inflationen och köpkraftens utveckling. Från folkhälsosynpunkt bör även skatten på e-cigarettor så långt som möjligt jämföras med andra tobaksvaror. *Svenskt näringsliv* anser att förslaget förbättrar det befintliga regelverket. *Domstolsverket*, *Förvaltningsrätten i Falun*, *Kammarrätten i Sundsvall*, *Konkurrensverket*, *Konsumentverket*, *Kronofogdemyndigheten* och *Tullverket* har inga synpunkter på förslaget. *Kommerskollegium* har inga synpunkter i sak på förslaget, men anser att lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter i sin helhet bör anmälas till kommissionen enligt anmälningsdirektivet³, eftersom förslaget innehåller nationell punktskattereglering som hänger samman med tekniska specifikationer gällande nikotinhalten i e-vätskan. *British American Tobacco (BAT)* tillstyrker att högkoncentrerade e-vätskor beskattas men är negativa till att de ges en högre skatt än övriga e-vätskor. De långsiktiga effekterna av att bruka nikotin är inte kända och Socialstyrelsen riktar in sig på att minska rökningen i samhället, inte nikotinbruket. När skatten infördes angavs i förarbetena att det var mycket sannolikt att e-cigarettor var mindre skadliga än tobaksrök och det gjordes en tydlig skillnad mellan tobaksprodukter och nikotinprodukter. Genom förslaget minskar prisskillnaden mellan de starkare e-vätskorna och cigarettor. *Convenience Stores Sweden AB* anser det enklaste och mest konkurrensneutrala sättet att beskatta e-cigarettor är att beskatta alla e-vätskor, med och utan nikotin, med samma skatt per liter vätska. Om e-vätskor dricks är det främst ett säkerhetsproblem som bör lösas på annat sätt. Ett dubbla skatten på de starkare vätskorna innebär i praktiken ett förbud. *JTI Sweden AB* anser att det är logiskt att de aktuella e-vätskorna beskattas, men att det finns mer ändamålsenliga sätt att främja produktsäkerheten och de fiskala förutsättningarna än att införa en dubbelt så hög skatt. Risker vid hantering av e-cigarettor och påfyllningsbehållare beror i större utsträckning beror på vilka system som används än på koncentrationen nikotin i vätskorna. Ett alternativt sätt att både bredda skattebasen och förenkla systemet kunde vara att beskatta alla e-vätskor från 0 till 20 mg nikotin/ml med 2 000 kronor/liter. Man kan också överväga att införa en årlig KPI-baserad indexering av skattesatserna för nikotinhaltiga produkter, i likhet med vad som redan i dag gäller för tobaksprodukter. *Svenska tobaksleverantörsföreningen* anser att man borde ha en enhetlig skatt för alla e-vätskor. Differentierade skattesatser leder till ökad administrativ börda och en påtaglig risk för ökad illegal införsel. Om alla e-vätskor, med eller utan nikotin, inkorporeras i samma system och skatten räknas om utifrån KPI beskattas fler produkter och man undviker kraftiga höjningar som riskerar att ge grogrund för smuggling. *Branschorganisationen för Elektroniska Cigarettor (BELC)*, tidigare Vape Sweden, anser att alla nikotinhaltiga e-vätskor bör beskattas likvärdigt. Skatteintäkter kommer att bli mycket lägre än beräknat samtidigt som förslaget orsakar både folkhälsan och svenskt näringsliv stor skada. Forskning visar att ökat pris på e-cigarettor bara gynnar försäljningen av

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster

traditionella cigaretter. En kraftigt höjd skatt på högkoncentrerade e-vätskor leder till att användarna konsumerar mer e-vätska med lägre koncentration och i stället ökar effekten på e-cigaretterna, vilket ökar risken för oönskade kemiska reaktioner. Andelen förgiftningstillbud där e-cigaretter är inblandade utgör en liten och sjunkande del av det totala antalet förgiftningar. Både cigaretter och snus har fler tillbud. En betydande del av handeln med e-vätskor sker från utlandet, utan att skatt betalas. Även illegal handel med akut toxiska produkter har blivit populär bland konsumenter. *New Nicotine Alliance Sweden (NNA)* instämmer i att undantaget för högkoncentrerade e-vätskor bör tas bort men anser att alla e-vätskor borde behandlas lika och ha samma skatt. Det enklaste sättet att administrera skatten är att använda volym e-vätska som skattebas, vilket de flesta EU-länder gör i dag. Att konsumenter blandar egna e-vätskor för att nå bästa möjliga prisbild är fullkomligt oundvikligt. Varken tobaksvaror eller nikotinpåsar beskattas utifrån nikotinnehåll. Det finns redan obligatoriska säkerhetskrav för e-cigaretter och påfyllningsbehållare inom EU. Förslaget kommer att leda till lägre säkerhet och mer skador. *LV Liquids AB* anser att den föreslagna skattesatsen är helt orimlig och skulle innebära en tredubbling av priset. Beräkningarna om kostnader för konsumenten är dessutom felaktiga. En konsument använder omkring 10 ml e-vätska per dag. För en konsument som använder vätska med 6 milligram nikotin per milliliter skulle den totala kostnaden inklusive smakbas öka från 30 kr/dag till 45 kr/dag, vilket skulle innebära att e-cigaretter blev dyrare än cigaretter. Många kunder skulle inte ha råd att handla e-vätskor och gå tillbaka till vanliga cigaretter eller importera nikotin från länder utanför EU.

Skälen för regeringens förslag: Som nämnts i avsnitt 4.1 undantogs produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3 från beskattning bl.a. för att de i praktiken inte lagligen får säljas till konsumenter. Med hänsyn till vad Kemikalieinspektionen har framfört angående hantering av e-vätskor i sin hemställan kan det emellertid inte uteslutas att det numera finns situationer då konsumenter lagligen kan få tag på sådana produkter under förutsättning att de omfattas av tobaksproduktdirektivet. Det skäl som vid lagens införande angavs för att undanta de aktuella produkterna från beskattning finns således inte längre. Ingen av remissinstanserna har motsatt sig att de aktuella e-vätskorna över huvud taget ska beskattas, utan de invändningar som har inkommit har rört skattenivån (se nedan). Tobaksproduktdirektivet omfattar e-vätskor med en koncentration om upp till och med 20 milligram nikotin per milliliter vätska. Regeringen anser att undantaget för akut toxiska produkter i farokategorierna 1, 2 eller 3 bör begränsas så att det inte längre omfattar e-vätskor med en koncentration om upp till och med 20 milligram nikotin per milliliter vätska. *Kemikalieinspektionen* har föreslagit att beskattningen av andra nikotinhaltiga produkter ses över men anger att ett alternativ är att undantaget för akut toxiska produkter helt stryks. Vätskor med en högre koncentration än 20 milligram nikotin per milliliter vätska omfattas, som nämnts ovan, inte av tobaksproduktdirektivet, varför sådana vätskor i praktiken inte får säljas till privatpersoner. Regeringen anser därför att dessa även fortsättningsvis bör omfattas av undantaget.

Alla e-vätskor beskattas i dag med 2 000 kronor per liter vätska. Det kan emellertid ifrågasättas om denna skatt är tillräcklig för akut toxiska e-vätskor i farokategorierna 1, 2 eller 3. Kemikalieinspektionen har i sin hemställan angett att hanteringen av e-vätskor i hemmet ofta är orsak till att det sker olyckor och att de flesta av olyckorna sker i samband med att e-vätskor blandas och fylls på i påfyllningsbehållarna. Det är ofta barn som får tag på flaskorna och dricker e-vätskan, vilket i allvarliga fall kan leda till kramper och påverkan på andning och blodcirkulation. Enligt Giftinformationscentralen kan det innebära livsfara om vätskan innehåller en hög halt nikotin. *BELC* har angett att detta är en gravt överdriven tolkning av risker och att andelen förgiftningar med koppling till e-cigarett utgör en liten och sjunkande del av det totala antalet förgiftningar. *Läkemedelsverket* har angett att Giftinformationscentralen sedan 2011 har haft 217 ärenden kopplade till e-vätskor där personen har sökt sjukvård eller uppmanats att söka sjukvård och av dessa har 77 rört barn. Anledningen till att en e-vätska klassificeras som akut toxisk i farokategorierna 1, 2 eller 3 är normalt att den innehåller en hög koncentration av nikotin. Sådana vätskor används ofta inte direkt i e-cigarett utan för att blanda e-vätskor med lägre koncentration. Att en användare själv blandar ihop en e-vätska innebär en högre risk än om personen köper en färdigblandad vätska med lägre koncentration. Vätskorna har bedömts vara så farliga att om de inte hade omfattats av tobaksproduktdirektivet hade det i praktiken inte varit tillåtet att sälja dem till privatpersoner. Resultatet av en sådan blandning kommer även att vara en större mängd e-vätska än den mängd som beskattas. Om en användare exempelvis köper 10 milliliter e-vätska med 18 milligram nikotin per milliliter och använder den för att själv blanda ihop 30 milliliter vätska med en koncentration om 6 milligram nikotin per milliliter är den beskattningsbara volymen e-vätska 10 milliliter. Om användaren i stället hade köpt 30 milliliter färdigblandad vätska med koncentrationen 6 milligram per milliliter hade den beskattningsbara volymen varit 30 milliliter. När skatten infördes diskuterades om beskattning skulle ske utifrån nikotinmängd eller volym. Regeringen ansåg då att fördelarna med ett lättillämpat system där beskattning sker utifrån volym väge tyngre än den ökade noggrannhet som följer av beskattning utifrån nikotinnehåll. Regeringen ansåg även att det då inte fanns skäl att införa specialregler för basvätskor som användes för att blanda vätskor med lägre koncentration men avsåg att följa utvecklingen på området (prop. 2017/18:187 s. 40). Även om det i nuläget inte finns skäl att göra några stora förändringar av skattens uppbyggnad finns det mycket som talar för att sådana akut toxiska e-vätskor i farokategorierna 1, 2 eller 3 som beskattas bör ha en högre skatt än övriga e-vätskor. Ett system med två skattenivåer är enklare att tillämpa än ett system där beskattningen sker helt utifrån nikotinmängd samtidigt som det tar större hänsyn till riskerna och det faktum att slutresultatet av en blandning kommer att bli en större volym vätska än den som beskattas.

Att koppla en högre skatt direkt till faroklassificeringen skulle dock i viss mån kunna försvåra hanteringen vid beskattningen, eftersom det i så fall skulle behövas information om klassificeringen även avseende produkter som säljs till konsumenter. Även om sådan information normalt ska finnas tillgänglig bedöms det lämpligare att koppla den högre skatten till nikotinnehållet. Gränsen för nikotinnehållet bör även bestämmas

med viss marginal gentemot akut toxiska vätskor för att undvika en situation där en vätska bedöms vara akut toxisk i farokategorierna 1, 2 eller 3 men ändå inte omfattas av den högre skatten. De ovan angivna skälen för en högre beskattning gäller till stor del även för sådana vätskor som faller precis utanför definitionen av akut toxiska vätskor i farokategori 1, 2 eller 3.

I promemorian föreslås att e-vätskor med en nikotinhalt mellan 15 och 20 milligram nikotin per milliliter skulle benämnas ”högkoncentrerade e-vätskor” och beskattas med 4 000 kronor per liter vätska. *BAT*, *BELC*, *Convenience Stores Sweden AB*, *JTI Sweden AB*, *NNA* och *Svenska tobaksleverantörsföreningen* anser att skattenivån bör vara samma som för övriga e-vätskor och *LV Liquids AB* anser att den föreslagna skattenivån är orimlig och skulle innebära att e-cigarett blev dyrare än vanliga cigaretter. *BELC*, *Svenska tobaksleverantörsföreningen* och *LV Liquids AB* har även uttryckt oro för att den föreslagna skattenivån ska leda till ökad försäljning från utlandet, även olaglig sådan. *Tobaksfakta* anser att den föreslagna skattenivån är otillräcklig. Som nämnts ovan finns det flera starka skäl för att de högkoncentrerade vätskorna bör ha en högre skattesats än övriga e-vätskor. När det gäller förändringen av pris kan konstateras att den dagliga konsumtion av e-vätska som *LV Liquids AB* använder i sitt exempel ligger klart över vad som brukar anges i andra sammanhang och skulle innebära ett nikotinintag som var mångdubbelt större än den mängd cigaretter som jämförs med. Även med den föreslagna skattenivån på 4 000 kronor per liter beskattas e-vätskor på en betydligt lägre nivå än cigaretter. När det gäller utlandshandel kan konstateras att även försäljning från utlandet omfattas av skatten, såväl inom EU som från tredjeland. Med de EU-harmoniserade reglerna kring försäljning av e-vätskor och de generella kontrollmöjligheter som står till buds för Skatteverket och Tullverket finns goda möjligheter att förhindra att aktörer försöker undvika att betala skatt. Regeringen avser dock följa utvecklingen på området. Regeringen anser att den skattenivå på 4 000 kronor per liter som föreslås i promemorian är rimlig. *Skatteverket* har föreslagit att avgränsningen av vilka e-vätskor som omfattas av den högre skatten bör formuleras som ”e-vätskor med en koncentration över 15 men inte över 20 milligram nikotin per milliliter vätska”. Med en sådan definition blir det tydligare vad som gäller för vätskor med en koncentration på exakt 15 eller 20 milligram nikotin per milliliter vätska. Den skulle dock innebära att vätskor med en koncentration på exakt 15 milligram nikotin per milliliter vätska inte omfattades av den högre skatten. Regeringen anser att även sådana vätskor bör omfattas. Regeringen föreslår därför sammantaget att e-vätskor med en koncentration nikotin som uppgår till minst 15 men inte överstiger 20 milligram per milliliter vätska ska benämnas ”högkoncentrerade e-vätskor” och beskattas med 4 000 kronor per liter vätska. Förslaget innebär att det i praktiken enbart är för vätskor med en koncentration av nikotin överstigande 20 milligram per milliliter vätska som en bedömning av faroklassificering behöver göras ur skatteperspektiv.

Convenience Stores Sweden AB, *JTI Sweden AB* och *Svenska tobaksleverantörsföreningen* har föreslagit att även e-vätskor utan nikotin ska beskattas. *JTI Sweden AB*, *Svenska tobaksleverantörsföreningen* och *Tobaksfakta* har föreslagit att skatten årligen ska justeras efter förändringar

i konsumentprisindex. *Kemikalieinspektionen* har angett att beskattningen av andra nikotinhaltiga produkter behöver ses över. Regeringen noterar dessa synpunkter. Några sådana förändringar omfattas dock inte av detta lagstiftningsärende.

Utöver de ovan föreslagna ändringarna i lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter behöver även vissa följdändringar göras i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. I lagens 4 kap. 3 § finns schablonbelopp för skatt och tull som under vissa förutsättningar kan användas i stället för den skatt och tull som annars skulle ha tagits ut. Regeringen föreslår att den paragrafen kompletteras med schablonbelopp för högkoncentrerade e-vätskor som är dubbla beloppen för övriga e-vätskor. Det föreslås även införas en definition av ”högkoncentrerad e-vätska” i 3 kap. 4 §.

Slutligen finns det både i lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och i 3 kap. lagen om frihet från skatt vid import, m.m. bestämmelser om skattefrihet under vissa förutsättningar då e-vätskor förs in eller importeras till Sverige. Dessa bestämmelser gäller som mest för 20 milliliter e-vätska per person och tillfälle. *Folkhälsomyndigheten* har påpekat att det finns en risk med att högkoncentrerade e-vätskor får föras in skattefritt. Det går att argumentera för att bestämmelserna om införsel borde ändras så att högkoncentrerad e-vätska inte får föras in skattefritt i samma mängd som annan e-vätska. Med tanke på de begränsade volymer som reglerna är tillämpliga på kan det dock ifrågasättas om en sådan ändring skulle vara rimlig i förhållande till den ökade administration ändringen skulle medföra. Det föreslås därför i nuläget inga ändringar av dessa regler. Om det framöver skulle visa sig att stora mängder högkoncentrerad e-vätska förs in skattefritt genom dessa regler kan regeringen dock återkomma till frågan.

Kommerskollegium har angett att lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter bör anmälas till kommissionen enligt anmälningsdirektivet. Detta motiveras med att förslaget innehåller bestämmelser som hänger samman med tekniska specifikationer gällande nikotinhalten i e-vätskan och därför omfattas av anmälningsplikt. Regeringen instämmer i den bedömningen. Med de nu föreslagna ändringarna kan regleringen i lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter anses utgöra en sådan teknisk föreskrift som ska anmälas enligt anmälningsdirektivet. Regeringen avser därför att göra en sådan anmälan.

5 Förstörelse av skattepliktiga produkter

<p>Regeringens förslag: E-vätskor eller andra nikotinhaltiga produkter som förstörts under tillsyn av Skatteverket ska inte utlösa skattskyldighet för lagerhållare.</p>

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *CAN, Folkhälsomyndigheten, JTI Sweden AB, Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, Skatteverket* och *Svenskt näringsliv* tillstyrker förslaget. *Domstolsverket, Förvaltningsrätten i*

Falun, Kammarrätten i Sundsvall, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: För en godkänd lagerhållare är en av omständigheterna som utlöser skattskyldighet att varan tas i anspråk för annat ändamål än försäljning. Liknande regler finns både för lagerhållare och upplagshavare avseende andra punktskattepliktiga varor. För vissa andra punktskattepliktiga varor finns för upplagshavare undantag från skatteplikt för varor som blivit fullständigt förstörda under tillsyn av Skatteverket. Ett sådant undantag kan exempelvis bli aktuellt om rester från en tillverkningsprocess fortfarande räknas som en skattepliktig vara men i praktiken ändå inte kan säljas. Att förstöra varorna innebär att de tas i anspråk, vilket normalt skulle utlösa skattskyldighet. Upplagshavaren behöver därför ett sätt att bli av med restprodukterna utan att det utlöser skattskyldighet. Genom att varorna förstörs och det sker under tillsyn av Skatteverket försäkras att varorna inte konsumeras. Någon sådan möjlighet finns i dag inte i lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Eftersom definitionen av "e-vätskor" i lagen omfattar alla vätskor som innehåller nikotin kan det dock inträffa att restprodukter från tillverkning fortfarande uppfyller kraven för att räknas som en skattepliktig e-vätska. Det kan därför finnas ett behov för tillverkaren att kunna förstöra dessa restprodukter utan att det utlöser skattskyldighet. Det skulle även kunna förekomma situationer då det finns ett liknande behov för andra nikotinhaltiga produkter. Regeringen föreslår därför att det införs ett undantag som innebär att e-vätskor eller andra nikotinhaltiga produkter som förstörs under tillsyn av Skatteverket inte utlöser skattskyldighet för godkända lagerhållare.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2021. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inte några synpunkter på ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Förslagen om beskattning av högkoncentrerade e-vätskor syftar till att åtgärda en situation där de farligaste e-vätskorna i dag undgår beskattning, vilket talar för att förslagen bör träda i kraft så snart som möjligt. Samtidigt kommer förslagen att ha en påverkan på statens skatteintäkter, vilket innebär att de bör tas med i den kommande budgetpropositionen för 2021. Förslaget om förstörelse av skattepliktiga produkter bör lämpligen hanteras samlat med förslagen om beskattning. Med beaktande av detta föreslår regeringen att förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2021. Eftersom förslagen medför en ökad skatt för vissa produkter och därmed inte bör ha retroaktiv verkan

föreslås även att äldre bestämmelser fortfarande ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

7 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

7.1.1 Syfte med förslaget och alternativa lösningar

Förslaget innebär att e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 15 mg/ml och 20 mg/ml ska beskattas med en högre skattenivå än andra e-vätskor. Den föreslagna skattenivån är dubbelt så hög som den för andra e-vätskor, det vill säga 4 000 kronor per liter. I beräkningarna nedan har antagits att e-vätskor som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3 har en genomsnittlig nikotinkoncentration om 17 mg/ml eller mer. Beräkningarna utgår således från att e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 15–17 mg/ml i dag är beskattade med 2000 kr per liter medan e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 17–20 mg/ml är undantagna från beskattning.

Syftet med ändringen är att även de allra farligaste vätskorna som en konsument kan köpa ska beskattas och att dessa ska beskattas högre än mindre farliga vätskor.

En alternativ lösning skulle kunna vara att beskatta de högkoncentrerade e-vätskorna på samma nivå som andra e-vätskor. I så fall skulle det dock inte finnas några skattemässiga incitament till att välja bort de högkoncentrerade vätskorna. Med tanke på att de till stor del har bedömts medföra sådana hälsorisker att de i praktiken inte hade fått säljas till konsumenter om de inte hade omfattats av tobaksproduktsdirektivet, är en sådan lösning inte lämplig. Se avsnitt 2.2 för ett närmare resonemang avseende valet av skattenivå.

7.1.2 Offentligfinansiella effekter

För att beräkna den offentligfinansiella effekten av ett införande av en skatt på e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 17–20 mg/ml med 4 000 kronor per liter krävs att konsumtionen av sådana e-vätskor kvantifieras. Eftersom det saknas offentlig statistik över användningen av sådana e-vätskor kan endast grova bedömningar göras.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) genomför årligen en enkätstudie över tobaksvanor i Sverige. Totalt

genomförs ungefär 350 telefonintervjuer per vecka, vilket motsvarar drygt 18 000 intervjuer per år. Konsumtionsstatistiken aggregeras till en rikstäckande nivå. Sedan 2017 ställs även frågor om användningen av e-cigarett. I 2018 års mätning svarade knappt 2 % av respondenterna att de använt e-cigarett någon gång under de senaste 30 dagarna. Av dessa var det omkring en tredjedel som uppgett att de använt e-cigarett dagligen, vilket motsvarar uppemot 1 % av befolkningen 17–84 år. Av de som uppgett att de använt e-cigarett hade majoriteten använt nikotinhaltiga vätskor. Här ingår alla nikotinhaltiga koncentrationer av e-vätskor.

Utifrån uppgiften att Sverige har en befolkningensmängd, 15 år och äldre, på omkring 8,2 miljoner bedöms omkring 82 000 personer vara dagligrökare av e-cigarett och omkring 165 000 personer vara sporadiska rökare av e-cigarett. Vidare bedöms 10 milliliter e-väska i genomsnitt motsvara 100 vanliga cigaretter. En dagligrökare antas konsumera 11 cigaretter om dagen eller motsvarande mängd e-väska och de sporadiska rökarna antas konsumera omkring 1 cigarett per dag eller motsvarande mängd e-väska. Vid en skattesats på 2 000 kr per liter e-väska, skulle CAN:s uppmätta konsumtion ha inneburit skatteintäkter på omkring 78 miljoner kronor brutto sammantaget, varav 66 miljoner kronor från dagligrökare och 12 miljoner kronor från sporadiska rökare.

Statens intäkter från skatt på vissa nikotinhaltiga produkter prognostiseras till 44 miljoner kronor 2019, vilket stämmer väl överens med de beräkningar som gjordes då skatten infördes.

Prognosen över skatteintäkter från e-cigarett för 2019 är således 34 miljoner kronor lägre än om skatteintäkterna beräknas utifrån CAN:s publicerade konsumtionsstatistik för 2018. Bedömningen är därför att det förekommer en konsumtion av högkoncentrerade e-vätskor som i dag inte beskattas. I butik säljs dessutom de högkoncentrerade e-vätskorna tillsammans med de e-vätskor som i dag är beskattade. Storleken på konsumtionen av de högkoncentrerade e-vätskorna är dock svår att bestämma, men bedömningen är att basen vid införandet av en skatt uppgår till omkring 75 miljoner e-cigarett per år, som i genomsnitt har en nikotinstyrka på 6 mg/ml. I denna storleksbedömning ligger ett antagande om att storleken på den föreslagna skatten medför att konsumtionen sjunker. I storleksbedömningen ligger även information som CAN angav i remissvar, att utav alla e-cigarettanvändare är det endast 73 procent som röker e-vätskor med nikotin. Med detta i beaktande blir de uppskattade skatteintäkterna lägre.

Den sammantagna bedömningen är att den offentligfinansiella effekten av ett införande av en skatt på 4 000 kronor per liter på e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 17–20 mg/ml uppgår till 30 miljoner kronor brutto och 37 miljoner kronor netto 2021. Varaktigt uppgår den offentligfinansiella effekten till 33 miljoner kronor.

Den offentligfinansiella effekten av en höjning av skatten med 2 000 kr per liter e-väska med en nikotinkoncentration mellan 15–17 mg/ml beräknas utifrån statens intäkter från skatt på vissa nikotinhaltiga produkter som prognostiseras till 44 miljoner kronor 2019. Antas att konsumtionen av e-vätskor är densamma vid varje mg/ml från 1 mg/ml till 17 mg/ml beräknas den offentligfinansiella effekten uppgå till 5 miljoner kronor brutto och 6 miljoner kronor netto 2021. Varaktigt uppgår den offentligfinansiella effekten till 5 miljoner kronor.

Totalt uppgår den offentligfinansiella effekten till 35 miljoner kronor brutto och 43 miljoner kronor netto 2021. Varaktig effekt uppgår till 38 miljoner kronor, se tabell 1.

Tabell 1. Offentligfinansiella effekter vid en skatt på 4000 kr per liter på e-vätskor med en nikotinkoncentration mellan 15–20 mg/ml

Miljoner kronor, fasta priser

	Effekt från	Brutto- effekt nettoeffekt			Varaktig effekt
		2021	2021	2022	
Offentligfinansiell effekt	2021-01-01	35	43	38	38

7.1.3 Effekter på priser

E-vätskorna säljs med olika nikotinhalt. I butik går det ofta att välja mellan nikotinhalterna 0, 6, 12 och 18 mg/ml. E-vätska med nikotinhalten 18 mg/ml, som i dag inte är beskattad, är ibland billigare än e-vätskor med nikotinhalten 0, 6 eller 12 mg/ml. E-vätskor säljs också nikotinfria men tillsammans med en nikotinhaltig shot som kan blandas i vätskan. Priset på e-vätskor varierar men generellt uppgår priset för en dagligrökarens konsumtion av e-vätska med en nikotinhalt på 18–20 mg/ml till mellan 3,5 och 5,0 kronor per dag. Vid föreslagen skatt på 4 000 kronor per liter e-vätska med en nikotinkoncentration på mellan 17–20 mg/ml skulle priset för en dagligrökarens konsumtion öka till mellan 11 och 14 kronor per dag. Prisökningen för e-vätskor med en nikotinkoncentration på mellan 15–17 mg/ml som får en höjd skatt på 2 000 kr per liter uppgår till omkring hälften dvs. 5–7 kr per dag. För att konsumera e-vätskor behöver även en s.k. vape köpas i vilken man röker e-vätskorna. Denna kostar omkring 200–300 kr. Detta kan jämföras med kostnaden för en dagligrökare av cigaretter som röker omkring 11 cigaretter per dag till ett genomsnittligt pris om 33 kronor.

7.1.4 Effekter för företagen

Aktörer påverkas generellt administrativt negativt vid införandet av en punktskatt genom att den administrativa bördan ökar. Den som är registrerad för punktskatt, dvs godkända lagerhållare och distansförsäljare, ska lämna en punktskattedeclaration för varje redovisningsperiod även om det inte finns skatt att redovisa. Eftersom försäljningen av e-vätskor, med en nikotinhalt upp till 17 mg/ml, och andra nikotinhaltiga produkter redan i dag är belagda med punktskatt bör den nya föreslagna punktskatten på e-vätskor inte påverka företagens administrativa börda nämnvärt. De företag som blir skattskyldiga bör huvudsakligen vara de som redan i dag hanterar punktskatten på e-vätskor.

De föreslagna reglerna gäller såväl för svenska som för utländska säljare vid försäljning på den svenska marknaden. De harmoniserade reglerna i tobaksproduktdirektivet om krav vid försäljning, såsom registrering vid

gränsöverskridande distansförsäljning, innebär att det finns goda förutsättningar att kontrollera att beskattningen efterlevs även av utländska handlare. Förslaget bör därmed inte innebära någon förändring i konkurrenssituation mellan svenska och utländska säljare vid försäljning på den svenska marknaden.

7.1.5 Effekter för folkhälsan

Konsumtionen av tobak tenderar att minska när priset på tobaksvaror ökar. Detsamma bör gälla för e-cigarett. De högkoncentrerade vätskorna har bedömts medföra sådana hälsorisker att de i praktiken inte hade fått säljas till konsumenter om de inte hade omfattats av tobaksproduktdirektivet. Det är således tydligt att en minskad konsumtion av e-vätskor har en positiv effekt på folkhälsan.

Folkhälsan påverkas också av vilken typ av tobak som konsumeras. Eftersom e-cigarett även vid föreslagen punktskatt är billigare än samtliga tobaksprodukter bör konsumtionen inte nämnvärt flytta över till tobak. Hälsoeffekten av föreslagen punktskatt bör därför framförallt bero av minskad konsumtion av e-cigarett och en positiv hälsoeffekt kan således väntas.

7.1.6 Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket är sedan tidigare beskattningsmyndighet i samtliga fall förutom när någon som inte är godkänd lagerhållare importerar skattepliktiga varor från tredjeland, då Tullverket är beskattningsmyndighet. Eftersom försäljningen av e-vätskor, med en nikotinhalt upp till 17 mg/ml, och andra nikotinhaltiga produkter, redan i dag är belagda med punktskatt bör den föreslagna utvidgningen till att omfatta även högkoncentrerade e-vätskor inte innebära någon nämnvärd ökning i arbetsbelastningen för de båda myndigheterna. För Skatteverket tillkommer dock kostnader för bl.a. informationsinsatser och för att kontrollera efterlevnaden av de nya reglerna. Tillkommande utgifter för Skatteverket och Tullverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget kan även innebära vissa ökade kostnader för domstolarna då beslut enligt lagen kan överklagas. Det är i nuläget mycket svårt att uppskatta hur stor del av besluten som kommer att överklagas och därmed även att beräkna kostnaderna för överklagandenas hantering. Med beaktande av vad som sagts ovan om den begränsade tillkommande arbetsbördan för beskattningsmyndigheterna kommer det dock vara fråga om en förhållandevis liten mängd nya mål. Tillkommande utgifter för domstolarna ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

7.1.7 Övriga effekter

Det saknas tillräckligt underlag för att bedöma eventuella fördelningseffekter av förslaget. Det kan dock noteras att en dagligrökarens

kostnader ökar med knappt 3 000 kronor per år till följd av förslaget, om denne enbart använder sig av högkoncentrerade e-vätskor. I den mån dagligrökaren övergår till icke-högkoncentrerade e-vätskor eller minskar sin konsumtion blir kostnadsökningen mindre.

Vad gäller den ekonomiska jämställdheten visar CAN:s studie över tobaksvanor i Sverige att det är dubbelt så vanligt bland männen att använda e-cigarett jämfört med kvinnorna. Det är även vanligare bland männen att använda e-cigarett dagligen. Således kan det konstateras att förslaget påverkar män i högre grad än kvinnor.

Förslaget bedöms inte ha några effekter på sysselsättning, miljö, integration eller den kommunala självstyrelsen.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter

2 §

I paragrafen anges vad som avses med vissa uttryck som förekommer i lagen. *Första stycket* kompletteras med en definition av ”högkoncentrerade e-vätskor”. Detta är en underkategori till e-vätskor och avser sådana e-vätskor som har en koncentration nikotin som uppgår till minst 15 men inte överstiger 20 milligram per milliliter vätska. Definitionen innebär att både vätskor som har exakt 15 milligram nikotin per milliliter och exakt 20 milligram nikotin per milliliter omfattas, såväl som alla vätskor med koncentrationer däremellan. En högkoncentrerad e-vätska räknas fortfarande som en e-vätska. I vissa fall finns dock särreglering för just högkoncentrerade e-vätskor. Begreppet ”e-vätska” definieras sedan tidigare i paragrafen. I definitionen av ”förordning (EG) nr 1272/2008” ändras hänvisningen till att avse den senaste lydelsen av förordningen.

3 §

I paragrafen fastställs skattesatsen för e-vätskor. Paragrafen kompletteras med ett *andra stycke* där det anges att skatt för högkoncentrerade e-vätskor ska tas ut med 4 000 kronor per liter vätska i stället för vad som anges i första stycket. Första stycket kommer därmed att vara tillämpligt för sådana e-vätskor som inte är högkoncentrerade.

5 §

I paragrafen anges vissa fall då skatt inte tas ut. I *fyjärde punkten* anges i dag att skatt inte tas ut för produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3. Punkten kompletteras med en bestämmelse om att den inte gäller för högkoncentrerade e-vätskor. Sådana vätskor kommer således att beskattas enligt 3 § andra stycket.

11 a §

Paragrafen är ny och reglerar ett undantag från skattskyldighet för godkända lagerhållare. Om en godkänd lagerhållare förstör en skattepliktig vara anses det normalt innebära att varan tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, vilket utlöser skattskyldighet enligt 11 § 1 b. I paragrafen införs ett undantag för de fall då e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter fullständigt förstörts under tillsyn av Skatteverket.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

3 kap.

4 §

I paragrafen regleras skattefrihet för resande samt vissa definitioner som används i lagen. *Tredje stycket* kompletteras med en definition av ”högkoncentrerade e-vätskor”. Definitionen hänvisar till motsvarande definition i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Begreppet är alltså detsamma som i den lagen.

4 kap.

3 §

I paragrafen finns en tabell med schablonbelopp för tull och skatt som, om de förutsättningar som anges i 4 kap. 1 § är uppfyllda, kan användas i stället för den tull och skatt som annars skulle ha tagits ut. Tabellen kompletteras med belopp för högkoncentrerade e-vätskor. Eftersom schablonbeloppet även avser mervärdesskatt överstiger beloppet i tabellen den skatt på högkoncentrerade e-vätskor som anges i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Det förtydligas även att de befintliga schablonbeloppen för e-vätskor gäller övriga e-vätskor, det vill säga sådana e-vätskor som inte är högkoncentrerade. Begreppen ”e-vätskor” och ”högkoncentrerade e-vätskor” definieras i 3 kap. 4 §.

Sammanfattning av promemorian Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor

Bilaga 1

I promemorian föreslås att undantaget från beskattning för akut toxiska produkter begränsas så att det inte omfattar e-vätskor med en koncentration mellan 15 och 20 milligram nikotin per milliliter vätska. Sådana vätskor benämns ”högkoncentrerade e-vätskor” och beskattas med 4 000 kronor per liter vätska.

Det föreslås även att e-vätskor eller andra nikotinhaltiga produkter som förstörts under tillsyn av Skatteverket undantas från skattskyldighet för godkända lagerhållare.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Promemorians lagtext

Förslag till lag om ändring i lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter

dels att 2, 3 och 5 ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

– *e-vätskor*: vätskor som innehåller nikotin,

– *högkoncentrerade e-vätskor*:

e-vätskor med en koncentration mellan 15 och 20 milligram nikotin per milliliter vätska.

– *andra nikotinhaltiga produkter*: nikotinhaltiga produkter för användning i mun eller näsa, med undantag för e-vätskor och produkter som innehåller tobak och som är hänförliga till kapitel 24 i den lydelse av Kombinerade nomenklaturen (KN) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan som gällde den 1 januari 2017,

– *yrkesmässig aktivitet*: sådan aktivitet som utförs av

1. en juridisk person, eller

2. en enskild person om den avser varor som inte är avsedda för den enskildes eller dennes familjs personliga bruk,

– *EU-land*: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,

– *tredjeland*: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,

– *distansförsäljning*: försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och köpet inte är yrkesmässigt för köparen,

– *förordning (EG) nr 1272/2008*:

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 i den lydelse som gällde den 1 januari 2017.

– *förordning (EG) nr*

1272/2008: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 i den lydelse som gällde den 1 januari 2020.

Med *import* avses i denna lag införsel av skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant

suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. Med import avses även att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.

Med *tullskuld* och *unionsvara* avses i denna lag detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

3 §

Skatt tas ut för e-vätskor med 2 000 kronor per liter vätska.

Skatt tas ut för e-vätskor med 2 000 kronor per liter vätska.

För högkoncentrerade e-vätskor ska skatt i stället för vad som anges i första stycket tas ut med 4 000 kronor per liter vätska.

5 §

Skatt enligt 3 och 4 §§ tas inte ut för

1. produkter som är klassificerade som narkotika enligt narkotikastrafflagen (1968:64) eller som hälsofarliga varor enligt lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,

2. läkemedel som uppfyller kraven för att få säljas enligt 5 kap. 1 § läkemedelslagen (2015:315) eller medicintekniska produkter som får släppas ut på marknaden eller tas i bruk i Sverige enligt 9 § lagen (1993:584) om medicintekniska produkter,

3. produkter som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

4. produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3.

4. produkter som vid klassificering och märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 tillhör faroklassen akut toxicitet i farokategorierna 1, 2 eller 3, *förutom högkoncentrerade e-vätskor.*

11 a §

Från skattskyldighet enligt 11 § 1 b undantas e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter som fullständigt förstörts under tillsyn av Skatteverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 § och 4 kap. 3 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §¹

Frihet från skatt ska under de förutsättningar som anges i 1 § samt med de begränsningar som framgår av 7 och 8 §§ medges en resande för import av

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktaobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin,
3. fyra liter vin, och
4. sexton liter starköl.

Bestämmelser om hinder för den som inte fyllt 20 år att föra in spritdrycker, vin och starköl i landet finns i 4 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622). En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i landet finns i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

I denna lag förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 volymprocent men inte 22 volymprocent samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,

e-vätskor: e-vätskor enligt lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

högkoncentrerade e-vätskor:
högkoncentrerade e-vätskor enligt
lagen om skatt på vissa
nikotinhaltiga produkter,

andra nikotinhaltiga produkter: andra nikotinhaltiga produkter enligt lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

4 kap.3 §²

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
e-vätskor	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

*Föreslagen lydelse***4 kap.**

3 §

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
<i>högkoncentrerade e- vätskor</i>	<i>320 kr/liter</i>	<i>6 600 kr/liter</i>
<i>övriga e-vätskor</i>	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

² Senaste lydelse 2018:697.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över promemorian Beskattning av högkoncentrerade e-vätskor lämnats av Branschorganisationen för Elektroniska Cigaretter (tidigare Vape Sweden), British American Tobacco Sweden AB, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), Convenience Stores Sweden, Domstolsverket, Folkhälsomyndigheten, Förvaltningsrätten i Falun, JTI Sweden AB, Kammarrätten i Sundsvall, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, LV Liquids AB, Läkemedelsverket, New Nicotine Alliance Sweden, Skatteverket, Svenska Tobaksleverantörsföreningen, Svenskt Näringsliv, Tobaksfakta och Tullverket.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att yttra sig: A non smoking generation, Företagarna, Näringslivets regelnämnd, Philip Morris AB, Regelrådet, SMD Logistics AB, Swedish Match AB, Svensk dagligvaruhandel, Svensk digital handel och Svensk Handel.